

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty Zarządzanie

Szkoła Podstawowa w Mostach
Mosty

Zachodniopomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07-05-2013 - 23-05-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Krzysztof Borys, Barbara Mańczak.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	9
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	17
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	23
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	23
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	11
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	41
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	11
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	10
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa w Mostach
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Mosty
Ulica	
Numer	4
Kod pocztowy	72-132
Urząd pocztowy	Mosty
Telefon	914181211
Fax	
Www	www.zspmoty.pl
Regon	00122259900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	154
Oddziały	7
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	22
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	goleniowski
Gmina	Goleniów
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Szkoła Podstawowa w Mostach funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół Publicznych im. Lotników Polskich. Organem prowadzącym jest Gmina Goleniów. Do obwodu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w ZSP im. Lotników Polskich w Mostach należą następujące miejscowości: Mosty, Mosty Osiedle, Budno, Burowo, Danowo, Imno, Pogrzymie.

Minęło 67 lat odkąd szkoła w Mostach otworzyła swe podwoje dla dzieci pierwszych powojennych osadników, którzy przybyli z różnych stron Polski, a także z Kresów Wschodnich. O powołaniu szkoły z dniem 01.09.1946 r. zdecydowały władze ówczesnego powiatu nowogardzkiego. Mieściła się ona w budynku pod obecnym nr 37 stojącym w centrum miejscowości. Znajdowały się w nim dwie izby lekcyjne, w których uczyły się klasy łączone I i II, III i IV, V i VI.

Aktualnie szkoła usytuowana jest w budynku dwukondygnacyjnym. Dysponuje 16 salami lekcyjnymi w tym trzema do edukacji wczesnoszkolnej, salą do zabaw, dwiema pracowniami komputerowymi ze stałym łączem internetowym, salą językową oraz gabinetem pracy indywidualnej, biblioteką z centrum multimedialnym, salą gimnastyczną oraz gabinetami: pedagoga, pielęgniarki, zastępcy dyrektora i sekretariatem z gabinetem dyrektora, pokojem nauczycielski. Na parterze znajdują się szatnie uczniowskie, toaleta dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenia administracyjno-gospodarcze, stołówka/świetlica, kuchnia i sklepik. Za budynkiem szkoły znajduje się boisko przyszkolne i teren rekreacyjny. W szkole wprowadzono monitoring wizyjny mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniów, pracowników i osób przebywających na terenie szkoły oraz zabezpieczenie budynku szkoły przed innymi zagrożeniami.

Szkoła Podstawowa w Mostach, choć jest małą szkołą wiejską, stara się stworzyć uczniom jak najlepsze warunki rozwoju, nie odbiegające od tych, jakie oferują szkoły z dużych miast. Podnosi atrakcyjność swej oferty edukacyjnej prowadząc szeroki zakres działań pozalekcyjnych, nie tylko w oparciu o przyznane środki finansowe, lecz wspólnie z Radą Rodziców prowadzi działania zmierzające do powiększenia budżetu szkoły.

Misją szkoły jest być placówką, która stwarza warunki i klimat do wszechstronnego rozwoju osobowości młodego człowieka, przygotowuje go do wyboru właściwych wartości, miejsca w rodzinie, społeczności lokalnej i państwie. W pracy pedagogicznej nauczyciele odwołują się do ponad 60-letniej tradycji szkoły i doświadczenia, co pozwala na zapewnienie celowej, mądrej i oczekiwanej edukacji. Potrzeby uczniów ukierunkowują sposób działania szkoły. Wszyscy nauczyciele są kompetentnymi pedagogami dążącymi do samorozwoju i podnoszącymi ustawicznie swoje kwalifikacje oraz stosującymi nowoczesne metody nauczania.

Szkoła pełni rolę ośrodka kultury dla wszystkich mieszkańców obwodu szkolnego. Aktywnie uczestniczy w życiu społeczności lokalnej, zna jej problemy i bierze udział w ich rozwiązywaniu.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole przeprowadzana jest ilościowa i jakościowa analiza wyników egzaminów zewnętrznych. A na jej podstawie formułowane są wnioski do dalszej pracy. Działania podejmowane przez szkołę i intensyfikowane w ostatnich latach w celu poprawienia efektów kształcenia przyniosły wzrost efektów kształcenia przekładających się na wyniki sprawdzianu szóstoklasistów. Poniżej wskazane argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania niniejszego wymagania.

Analizowanie wyników egzaminów zewnętrznych

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych. Dyrektor i nauczyciele wypowiadając się podczas wywiadu podali, że analiza wyników sprawdzianu prowadzona jest zarówno na poziomie wyników pojedynczych uczniów, jak i na poziomie zespołów klasowych. Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że znają wnioski z analizy wyników sprawdzianu z poprzedniego roku szkolnego. Dyrektor podczas wywiadu podał, że w analizę i interpretację wyników egzaminów zewnętrznych zaangażowani są wszyscy nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych, a pośrednio także wszyscy pozostali nauczyciele. Każdy nauczyciel analizuje samodzielnie wyniki uzyskane przez uczniów za poszczególne zadania (punktowe oraz współczynniki łatwości) z zakresu nauczanego przez niego przedmiotu. Z wnioskami zapoznaje członków zespołu przedmiotowego, do którego należy. Zespoły przedmiotowe analizują wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności/wymagań egzaminacyjnych. Wskazują standardy i umiejętności najslabiej opanowane, a następnie formułują wnioski do dalszej pracy, które prezentowane są na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. Natomiast dyrektor szkoły przedstawia zestawienie wyników szkoły w skali punktowej, staninowej oraz współczynniki łatwości za poszczególne obszary umiejętności na tle gminy, powiatu, województwa, okręgu i kraju na przestrzeni lat.

Analiza a poprawa jakości pracy szkoły

Analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły. Dyrektor podczas wywiadu podał, że celami głównymi prowadzenia analiz wyników egzaminów zewnętrznych są: poprawa efektywności kształcenia, doskonalenie jakości pracy całej szkoły oraz poszczególnych nauczycieli. Nauczyciele i dyrektor szkoły podczas wywiadu powiedzieli, że analiza wyników sprawdzianu jest informacją o skuteczności procesów edukacyjnych w szkole. Celami szczegółowymi prowadzonych analiz są według nich: definiowanie mocnych i słabych stron procesu dydaktycznego oraz formułowanie rekomendacji, wniosków i zaleceń do dalszej pracy. Dyrektor podał kolejne szczegółowe cele analizowania wyników sprawdzianu: wzrost skuteczności motywowania uczniów do pracy nad umiejętnościami, które są słabo opanowane, ustalanie zakresu i tematyki zajęć dodatkowych, w tym wyrównawczych, rozwój umiejętności objętych systemem egzaminowania zewnętrznego, zwiększenie poczucia odpowiedzialności nauczycieli za wyniki nauczania, coraz szersze pozyskiwanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie monitorowania i wspomagania rozwoju edukacyjnego ich dzieci, rozwój zawodowy pracowników szkoły poprzez podejmowanie trafnych decyzji dotyczących tematyki i form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym w zakresie doskonalenia metod i form pracy oraz analizowania i interpretowania wyników egzaminów.

Metody analizy wyników uzyskanych podczas egzaminów zewnętrznych

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy. Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu podali, a analiza dokumentów to ilustruje, że wyniki sprawdzianu szóstoklasisty poddawane są analizie ilościowej i jakościowej:

a) analiza ilościowa polega przede wszystkim na:

- porównywaniu średnich wyników punktowych szkoły z wynikami szkół w gminie, powiecie, województwie i kraju;
- porównywaniu średniej liczby punktów uzyskanych za poszczególne umiejętności określone w standardach i wymaganiach egzaminacyjnych;
- określaniu wskaźnika łatwości poszczególnych zadań;
- porównywaniu wyników uczniów na tle klasy;
- wskazywaniu uczniów uzyskujących najwyższe i najniższe wyniki;
- porównywaniu uczniów i szkoły w skali staninowej na tle gminy, powiatu, województwa, okręgu i kraju;
- obserwowaniu tendencji rozwojowej szkoły na przestrzeni lat.

b) analiza jakościowa dostarcza informacji na temat najlepiej i najslabiej opanowanych umiejętności oraz przyczyn uzyskania przez uczniów określonych wyników egzaminów. W tym celu, według dyrektora, analizuje się warunki, mające wpływ na proces nauczania (kontekstowa interpretacja uzyskanych wyników). Bierze się pod uwagę przede wszystkim czynniki: - indywidualne, np.: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów, ambicje i aspiracje uczniów, motywację do nauki, poziom rozwoju umysłowego; - środowiskowe, np.: sytuację materialną rodziny, wykształcenie, aktywność zawodową i aspiracje rodziców, możliwość korzystania z komputera i internetu, wpływ grupy rówieśniczej; - pedagogiczne, np.: liczbę nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów (udział w zajęciach pozalekcyjnych), udział i osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych, wyposażenie szkoły w środki dydaktyczne, funkcjonujące w szkole programy nauczania i podręczniki, realizacja przez nauczycieli zalecanych warunków nowej podstawy programowej.

Dyrektor podał dalej, że na podstawie obserwacji dynamiki zmian, określenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności i wskazania mocnych oraz słabych stron formułuje się wnioski do dalszej pracy z uczniami.

Wdrażanie wniosków z analizy

Wnioski z analizy są wdrażane. Zdaniem dyrektora i nauczycieli wypowiadających się podczas wywiadu grupowego w szkole podejmowane są różnorodne działania, wynikające z wniosków z analiz wyników sprawdzianu, ukierunkowane na wzrost efektów kształcenia, takie jak:

1. Doskonalić umiejętności pisania w aspekcie poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej poprzez: wykonywanie różnorodnych ćwiczeń na wszystkich przedmiotach, systematyczne sprawdzanie zeszytów przedmiotowych i prac kontrolnych pod kątem poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej oraz stylistycznej oraz egzekwowanie od uczniów obowiązkowego poprawiania błędów, przeprowadzanie dwa razy w roku konkursów ortograficznych na wszystkich poziomach edukacyjnych.

2. Doskonalić umiejętności pisania w aspekcie budowania wypowiedzi słownych: egzekwowanie na wszystkich przedmiotach udzielania ustnych odpowiedzi pełnymi zdaniami zawierających argumentację, opinię, komentarz, właściwą terminologię; wzbogacanie słownictwa poprzez prowadzenie słowników terminologii przedmiotowej; doskonalenie umiejętności tworzenia dłuższych i krótszych form wypowiedzi pisemnej poprzez redagowanie różnych form wypowiedzi na każdym przedmiocie (w tym notatek, ogłoszeń, zaproszeń i instrukcji; dbanie o układ graficzny tekstu i estetykę zapisu; organizowanie konkursów klasowych i szkolnych na najpiękniejsze formy wypowiedzi pisemnej; eksponowanie najciekawszych prac na tablicach.

3. Doskonalić umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy szkolnej w praktyce poprzez działania takie jak: planowanie i wykonywanie doświadczeń oraz wyciąganie wniosków poprzez rozwiązywanie zadań odwołujących się do otaczającej rzeczywistości, coroczne przeprowadzanie konkursu „Z geometrią za pan brat”, rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem platformy e-learning.

4. Doskonalić proces dydaktyczny poprzez: modyfikowanie metod nauczania, indywidualizację nauczania, wprowadzanie elementów oceniania kształtującego, intensyfikowanie ćwiczeń w czytaniu ze zrozumieniem na każdym przedmiocie, organizowanie akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, rozwijanie umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy w praktyce poprzez działania.

5. Wyrównywać szanse edukacyjne uczniów i rozwijać ich zainteresowania oraz zdolności poprzez stworzenie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych w ramach projektu „Indywidualizacja procesu nauczania” oraz „Rozwinąć skrzydła”(Projekt jest realizowany, dzięki pozyskanym środkom unijnym od stycznia 2013), także w ramach innych kół zainteresowań i gimnastyki korekcyjnej;

6. Motywować uczniów do nauki poprzez: dokonanie zmian w przedmiotowym systemie oceniania; wyróżnianie na apelach, na stronie internetowej szkoły, na tablicy „Nasze Sukcesy”; nagradzanie dyplomami, wręczanie listów gratulacyjnych; dostosowanie programów do możliwości edukacyjnych uczniów; stwarzanie możliwości uczestniczenia w różnych konkursach, zawodach szkolnych i pozaszkolnych; dostarczanie możliwości prezentowania umiejętności i uzdolnień w ramach szkolnego „Festiwalu talentów”; wyposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy.

7. Rozwijać współpracę z rodzicami - angażowanie rodziców do systematycznej pracy z dzieckiem, np. wprowadzenie zeszytów kontaktów wychowawczych dla każdego ucznia, organizowanie spotkań indywidualnych

rodziców, dzieci, wychowawcy i pedagoga w celu omówienia wyników sprawdzianu i wskazywania sposobu udzielania dziecku pomocy.

8. Doskonalić organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych poprzez dostosowywanie procesu dydaktycznego do zaleceń ujętych w opiniach i orzeczeniach z poradni psychologiczno – pedagogicznej, organizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz gimnastyki korekcyjnej, kół zainteresowań i przedmiotowych).

9. Prowadzić diagnozę wiedzy i umiejętności: „na wejściu i wyjściu” oraz podczas próbnych sprawdzianów zewnętrznych.

Wdrażanie wniosków a wzrost efektów kształcenia

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Szkoła, według dyrektora i nauczycieli wypowiadających się w wywiadzie grupowym, podejmuje różnorodne działania w celu osiągnięcia wzrostu efektywności kształcenia. Po analizie wyników ubiegłorocznego sprawdzianu szóstej klasy podjęto kolejne działania. Pozyskano środki unijne na zintensyfikowanie pracy szkoły w kierunku wzrostu efektów kształcenia i w styczniu 2013 roku rozpoczęto realizację projektu „Rozwinąć skrzydła”, w ramach którego prowadzi się zajęcia:

- edukacja matematyczno-przyrodnicza;
- edukacja z zakresu czytania i pisania;
- korzystanie z informacji i wykorzystywanie wiedzy w praktyce;
- zajęcia z języków obcych.

Udzielający wywiadu partnerzy szkoły oraz dyrektor uważają, że spodziewają się tendencji wzrostowej wyniku sprawdzianów zewnętrznych. Dostrzegają duży rozwój szkoły w sporcie, szczególnie w piłce nożnej chłopców i dziewcząt. Sądzą, że biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe (miejscowość popegieerowska), „efekty kształcenia są imponujące”. Podają, że z przeprowadzonych badań socjologicznych wynika, iż w miejscowości Mosty występują duże problemy społeczne i to może rzutować negatywnie na wyniki nauczania w szkole.

Na podstawie analizy tendencji rozwojowej szkoły, w oparciu o wyniki sprawdzianu w poprzednich trzech latach (2010 - 2012), można mówić o spadku w zakresie osiągnięć szkoły. Działania podejmowane przez szkołę i intensyfikowane w ostatnich latach w celu poprawienia efektów kształcenia nie przynosiły wzrostu efektów kształcenia przekładających się na wyniki sprawdzianu szóstoklasistów. Jednak z wywiadu uzupełniającego z dyrektorem w dniu 27 maja 2013 r. wiadomo, że uczniowie szkoły podczas tegorocznego sprawdzianu szóstoklasisty uzyskali średni wynik: 23,29 punktów. Jest to wynik powyżej średniego wyniku uczniów ze szkół wiejskich w województwie (20,98) i powyżej średniego wyniku w kraju dla uczniów ze szkół wiejskich (23,01).

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia uczniów, uwzględniając możliwości rozwojowe dzieci oraz wierzą, że ich uczniowie mogą uzyskiwać lepsze wyniki. Poniżej przytoczono argumenty świadczące o wysokim poziomie spełniania niniejszego wymagania.

Nabywanie wiadomości i umiejętności

Z informacji uzyskanych od nauczycieli i partnerów szkoły (co potwierdza analiza dokumentacji) wynika, że **uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową.**

Wszyscy (9 z 9) ankietowani nauczyciele deklarują, że ich uczniowie opanowali w poprzednim roku szkolnym (2011/2012) wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej.

W opinii uczestniczących w wywiadzie partnerów szkoły wszystkie umiejętności nabywane przez uczniów w szkole są istotne i bardzo potrzebne. Najważniejsze, ich zdaniem, to: umiejętności edukacyjne umożliwiające kontynuowanie nauki na wyższych etapach nauczania, umiejętności pracy w zespole, wypowiadania się, udzielania pierwszej pomocy, odpowiedniego zachowania się podczas uroczystości i na wycieczkach szkolnych itp.

Z analizy dokumentacji wynika, że w szkole nastąpił spadek drugoroczności: w 2010 r.- 8,7% uczniów było niepromowanych, w 2011 r. – 3,7%, a w 2012r. – 0,08%.

O nabywaniu wiadomości i umiejętności przez uczniów mogą świadczyć ich osiągnięcia w różnych pozaszkolnych konkursach i zawodach sportowych w latach 2010 - 2013 m.in.:

- tytuły laureatów i wyróżnienia: w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy Oxford Plus, w ogólnopolskich konkursach języka angielskiego (Albus, Galileo, Multitest i Mix) oraz w ogólnopolskich konkursach: „Śniadaniowa klasa”, „Zbuduj robota”, „Bądź bezpieczny na drodze”, „Stypendiada wczesnoszkolna dla uczniów klas 2 i 3”;
- miejsca na podium w mistrzostwach gminy i powiatu w piłce nożnej dziewcząt, w unihokeju dziewcząt i chłopców oraz w Wojewódzkim Turnieju Piłki Nożnej Mini Mundial;
- w powiatowych i wojewódzkich konkursach plastycznych (pierwsze miejsca i wyróżnienia we wszystkich kategoriach wiekowych): „Lasy chronią życie”, „Las moich marzeń”, „Praca w lesie”, „Wiosna w lesie”, „Warzywa i owoce jemy – zdrowo żyjemy”, „Wolni od przemocy”;
- wysokie miejsca i wyróżnienia w powiatowych konkursach recytatorskich, w międzyszkolnym konkursie kaligrafii, w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym „Krag”, w konkursie matematycznym Kangur.

Analizowanie osiągnięć uczniów

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 9) twierdzą, że analizują osiągnięcia szkolne uczniów w następujący sposób:

- analizowanie wyników nauczania indywidualnie każdego ucznia oraz całej klasy;
- porównywanie wyników diagnoz wstępnych i końcowych w ramach poszczególnych przedmiotów;
- dokonywanie analizy jakościowej umiejętności w celu podzielenia uczniów na grupy;
- analizowanie ilościowe i jakościowe wyników Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów;
- ilościowe i jakościowe analizowanie wyników próbnych egzaminów;
- w ramach posiedzeń zespołów przedmiotowych analizowanie wyników osiągniętych w konkursach i zawodach.

Ponadto dyrektor podał, że wyniki analiz dokonywanych przez nauczycieli i dyrektora szkoły prezentowane są na posiedzeniach zespołów przedmiotowych i rady pedagogicznej (np.: średnich ocen poszczególnych klas, z poszczególnych przedmiotów, liczby uczniów promowanych i niepromowanych oraz przystępujących do egzaminów poprawkowych).

Uwzględnianie możliwości rozwojowych uczniów podczas dokonywania analiz

Zdaniem dyrektora i nauczycieli wypowiadających się podczas wywiadu **analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów.** Przykładem jest uwzględnianie w przedmiotowych systemach oceniania kryteriów dostosowanych do dysfunkcji uczniów, np. dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii oraz do uczniów zdolnych. Możliwości rozwojowe uczniów rozpoznawane są w szkole poprzez: analizę opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej, obserwacje własne nauczyciela, uwzględnienie informacji od nauczycieli uczących dziecko w klasach młodszych, od pielęgniarki szkolnej i od rodziców, dokonanie diagnozy specyficznych potrzeb edukacyjnych dziecka przez zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Formułowanie wniosków z analizy osiągnięć

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się w formie zaleceń do dalszej pracy. Nauczyciele udzielający wywiadu podali przykłady takich wniosków: stwarzać dzieciom okazje do udziału

w różnorodnych konkursach i zawodach, przygotowywać ich do konkursów i zawodów indywidualnie bądź zespołowo w ramach dodatkowych zajęć lub konsultacji indywidualnych, motywować uczniów do nauki poprzez np. nagradzanie za aktywność, prezentację prac, pochwały na forum klasy, na apelach, prowadzić zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania i inne.

Dostrzeganie możliwości uczniów

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 9) uważają, że ich uczniowie są w większości zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani, aktywni.

Wszyscy ankietowani rodzice (41 z 41) oraz rodzice i uczniowie uczestniczący w wywiadzie uważają, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów, co pokazują m.in. poprzez: zachęcanie do pracy i udzielanie pomocy, motywowanie i przygotowywanie do konkursów, zawodów. Dodatkowo uczniowie uważają, że nauczyciele wyrażają swoją wiarę w możliwości uczniów poprzez przydzielanie im dodatkowych zadań utrwalających lub rozszerzających wiedzę, także gdy uczą systematyczności i dobrej organizacji pracy. Rodzice wypowiadający się podczas wywiadu uważają ponadto, że nauczyciele wyrażają swoją wiarę w możliwości uczniów chwając ich słownie indywidualnie lub publicznie (np. na apelach) lub wręczając dyplomy, nagrody, listy pochwalne itp.

Wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor i nauczyciele udzielający wywiadu podali przykłady takiej pracy:

- Prowadzi się zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem nowoczesnych metod (drama, dyskusja, symulacja ról, zajęcia poza szkołą: w kinie, w teatrze, w muzeum, warsztaty fotograficzne, w księgarni EMPIK, w bibliotekach, udział w wystawach, nauczanie przez działanie: zajęcia podczas Dni Nauki i Techniki EUREKA, szkoła pod żaglami, zajęcia na lodowisku, na basenie);
- Przygotowuje się uczniów do uczestnictwa w konkursach językowych, matematycznych, recytatorskich, przedmiotowych, sportowych, artystycznych i innych.
- Motywuje się uczniów do nauki na różne sposoby np.: poprzez przyznawanie stypendiów szkolnych i nagród książkowych, indywidualizowanie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, uwzględnienie w przedmiotowym systemie oceniania oceny za aktywność oraz specyficznych trudności w uczeniu się, informacje o sukcesach na stronie internetowej szkoły, na tablicy „Nasze sukcesy”, w kronice szkolnej.
- Organizuje się zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i zdolności uczniów - projekt „Rozwinąć skrzydła”.
- Stworza się możliwość prezentowania umiejętności i uzdolnień – szkolny „Festiwal talentów”.

Wdrażanie wniosków a wzrost efektów kształcenia

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Analiza dokumentów pokazała, że w 2012 roku szkoła osiągnęła wynik podczas sprawdzianu szóstoklasistów na poziomie staninu niższej średni w skali województwa i w stanie niskim w skali kraju. Tendencja szkoły była opadająca. Dyrektor stwierdził, że wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Podał przykłady wdrożonych wniosków z analizy osiągnięć uczniów i efektów np. w postaci podniesienia wyniku z próbnego egzaminu zewnętrznego, czy poprawienia warunków nauczania, co można uznać za stworzenie możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce.

Przykłady:

1. W czerwcu 2011 r. wdrożono wniosek z analizy wyników sprawdzianu szóstoklasisty: „najslabiej opanowaną umiejętnością jest m.in. pisanie”. Zaplanowano i realizowano zadania w zakresie doskonalenia umiejętności pisania we wszystkich aspektach na lekcjach języka polskiego i pozostałych przedmiotach.

Efektów zbadano w czerwcu 2011/12: wskaźnik łatwości w zakresie obszaru umiejętności „pisanie” był tylko o 0,02 niższy niż w województwie i o 0,09 wyższy niż w roku poprzednim, ale w porównaniu z wynikami z roku 2010/11 był wyższy o 0,1, a w wojewódzkiej skali staninowej wynik szkoły utrzymał się na tym samym poziomie.

2. W styczniu 2013 r. wdrożono wniosek: „wyniki uzyskane na sprawdzianie w 2011 roku są niesatysfakcjonujące”. Sposoby realizacji wniosku to: opracowanie w 2011 r. i wdrożenie w styczniu 2013 r. projektu „Rozwinąć skrzydła”, czyli 22 rodzaje zajęć pozalekcyjnych wyrównujących szanse edukacyjne: zajęcia edukacyjne z matematyki i przyrody (896 godzin); zajęcia edukacyjne z zakresu czytania i rozumowania (896 godzin); zajęcia edukacyjne z zakresu korzystania z informacji oraz wykorzystywania wiedzy w praktyce (896 godzin); zajęcia języka angielskiego i niemieckiego (640 godzin); zajęcia zawodoznawcze (80 godzin); zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (556 godzin)

Efekty to m.in.: stworzenie warunków sprzyjających wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniom o utrudnionym dostępie do edukacji; wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej (nowe środki dydaktyczne, metody i formy zajęć), organizacja zajęć nieuwzględnionych w dotychczasowej ofercie edukacyjnej; opracowanie autorskich programów zajęć pozalekcyjnych uwzględniających aktywne metody nauczania; objęcie wsparciem 102 uczniów.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Mają możliwość wpływania na swój rozwój oraz na rozwój szkoły i chętnie podejmują inicjatywy w tym zakresie, a szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów. Poniżej przytoczono argumenty świadczące o wysokim poziomie spełniania niniejszego wymagania.

Zaangażowanie uczniów w zajęcia organizowane przez szkołę

Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (9 z 9) **uczniowie najczęściej są zdecydowanie zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę**. Obserwacja zajęć to potwierdza. Aktywność uczniów ma związek z działaniami nauczycieli. Uczniowie najbardziej angażują się podczas tych części zajęć, które prowadzone są w formie zabaw, gier, doświadczeń, podczas powtórek, pracy zespołowej. Nauczyciele, wypowiadając się za pośrednictwem ankiety, podają przykłady zaangażowania uczniów:

- biorą aktywny udział w zajęciach (indywidualnie, w parach i w większych grupach): wykonują polecenia, zadają pytania, chętnie chodzą do tablicy, zgłaszają się, wykazują zainteresowanie, prowadzą zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń;
- pomagają przy realizacji zajęć: układają i rozwiązują zadania, zagadki, krzyżówki, rebusy, przeprowadzają doświadczenia i eksperymenty, realizują projekty edukacyjne, opowiadają o zdarzeniach nawiązujących do tematu lekcji, chętnie biorą udział w wycieczkach, samodzielnie opracowują pewne partie materiału dotyczące tematu lekcji, wyszukują informacje w atlasach, słownikach i innych materiałach źródłowych, dzielą się wiedzą zdobytą poza szkołą;
- pomagają przy przygotowaniu zajęć: przynoszą dodatkowe materiały, pomoce dydaktyczne, prezentacje, plakaty, referaty, portfolio itp.;
- biorą udział w konkursach, zawodach i olimpiadach, zdobywając tytuły laureatów i wyróżnienia na szczeblach ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Nauczyciele podczas wywiadu podali, że aby uczniowie byli aktywni, nauczyciele podejmują różne działania: oferują zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, organizują konkursy i zawody sportowe, oceniają aktywność w punktowym systemie oceniania, stosują system nagród, promują osiągnięcia uczniów na stronie internetowej szkoły; eksponują na terenie szkoły dyplomy, puchary, prace uczniów, stosują zróżnicowane metody aktywizujące w czasie zajęć edukacyjnych. Deklarują, że każde dziecko jest traktowane indywidualnie i może liczyć na pomoc wszystkich pracowników szkoły i kolegów, że w szkole panuje miła, życzliwa atmosfera sprzyjająca efektywnej pracy uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

Większość z ankietowanych rodziców (39 z 41) podało, że ich dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach w szkole. Prawie wszyscy ankietowani uczniowie klasy (42 z 46) deklarują, że większość zajęć albo wszystkie są wciągające i ich angażują. Najbardziej lubią w szkole zajęcia pozalekcyjne (11 wskazań z 23), lekcje (6), wszystko (3), przerwy (2) oraz: kolegów, boisko, bibliotekę, plac zabaw, miłą atmosferę.

Zaangażowanie w zajęcia pozalekcyjne

Wszyscy ankietowani nauczyciele podają, że **uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole**, np.: przygotowują się do konkursów przedmiotowych, proponują dodatkowe zagadnienia do omówienia, rozwijają pasje sportowe (piłka nożna, gry i zabawy sportowe), biorą udział w konkursach i zawodach sportowych, w akcjach charytatywnych, przygotowują prace na wystawy, kiermasze, uczestniczą w zajęciach muzealnych i w wyjazdach do kina i teatru itp. Większość ankietowanych uczniów (43 z 46) twierdzi, że prawie wszystkie zajęcia są ciekawe i angażujące. Większość (38 z 41) ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych.

Poza tym, nauczyciele podczas wywiadu podali, że dzięki pozyskanym środkom unijnym zwiększono liczbę dowozów, tak by dzieci z okolicznych wsi mogły korzystać z jak największej ilości zajęć pozalekcyjnych i dlatego uczniowie uczęszczają na 22 różnorodne formy.

Uczniowskie inicjatywy

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu i wypowiadając się w ankiecie podali, że uczniowie zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Najbardziej aktywni spośród nich należą do samorządów klasowych i szkolnych oraz innych organizacji działających w szkole. Zgłaszają wiele propozycji działań, m.in. w zakresie:

- organizacji zajęć pozalekcyjnych zgodnie z ich zainteresowaniami;
- organizacji czasu wolnego;
- organizacji konkursów szkolnych i zawodów sportowych (np.: Klasa na medal, konkursy na najsympatyczniejszego ucznia i nauczyciela, zawody w piłkę nożną, tenisa stołowego itp.);
- organizacji działalności Samorządu Uczniowskiego (biorą udział w debatach przedwyborczych, prezentują swoje kandydatury, współtworzą kalendarz imprez szkolnych, współorganizują Międzyszkolny Sejmik Samorządów Uczniowskich);
- dbałości o estetykę klasy i szkoły: wykonują gazetki klasowe i szkolne, planują i dekorują korytarze i inne pomieszczenia szkoły;
- modyfikacji punktowego systemu oceniania;
- urządzenia kąpek rekreacyjnych dla uczniów (kanapy, ławki, stoliki, dywaniki).

Nauczyciele podczas wywiadu podali, że szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie poprzez:

- rozpoznanie predyspozycji uczniów podczas obserwacji, rozmów indywidualnych, przeprowadzania ankiet badających zainteresowania i predyspozycje zawodowe uczniów, organizowanie warsztatów;
- organizowanie zajęć rozwijających umiejętności uczniów, np.: lekcje kinowe i warsztaty teatralne, koncerty muzyczne, warsztaty rękodzieła artystycznego, kulinarne, stolarskie, fotograficzne itp.;
- umożliwianie dzieciom prezentacji swoich umiejętności podczas imprezy szkolnej „Mam talent”;
- pomoc w przygotowaniu do konkursów i zachęcanie do udziału w zawodach sportowych;
- udzielanie pomocy w planowaniu kolejnych etapów edukacji.

Uczniowie podczas wywiadu deklarują, że w szkole mają możliwość wpływania na to, w jaki sposób się rozwijają. Twierdzą, że rozwijają w szkole odpowiedzialność, uczą się, jak pracować w grupie, jak dbać o zdrowie, jak radzić sobie z problemami, (np. z uzależnieniem kogoś w rodzinie). Rozwijają swoją pomysłowość podczas pracy w samorządzie. Gdy realizują swoje pomysły, to ich zdaniem, uczą się odpowiedzialności, gospodarności, samorządności.

Partnerzy szkoły i rodzice twierdzą podczas wywiadu, że znają uczniowskie inicjatywy związane z uczeniem się i rozwojem. Wymieniają np.: cyklicznie organizowany dla szkół z terenu powiatu sejmik samorządów uczniowskich, biwaki w szkole itp.

Realizowanie przez szkołę inicjatywy uczniowskich

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. Dyrektor twierdzi, że zgłaszane przez uczniów propozycje są realizowane przez szkołę. Dotyczą one np.: organizacji czasu wolnego, organizacji imprez klasowych i szkolnych, konkursów szkolnych i zawodów sportowych, działalności Samorządu Uczniowskiego, dbałości o estetykę klasy i szkoły.

Uczniowie, wypowiadający się podczas wywiadu grupowego, uważają, że każdy uczeń w szkole ma wpływ na to, co dzieje się w szkole. Samorząd zbiera pomysły od wszystkich (listy chętnych na zajęcia, skrzynki na karteczki z pomysłami). Twierdzą, że dotąd wszystkie zaplanowane działania udało się przeprowadzić w szkole. Podczas kampanii wyborczej każdy z kandydatów prezentował, co chciałby zrobić dla szkoły. „Jak chcemy czegoś, to trzeba to zgłosić i wtedy jest to zrealizowane”.

Twierdzą, że: „W szkole wszystko mamy, co jest nam potrzebne. A jeżeli coś już zaplanowaliśmy do zrobienia, to nigdy nie było tak, że coś nie wyszło”.

Poziom spełniania wymagania: B

Podczas pobytu w szkole uczniowie mają pełne poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Dzieci znają obowiązujące w szkole normy i prezentują zachowania zgodne z tymi normami. W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów oraz zagrożeń i na podstawie wyników tej diagnozy podejmowane są odpowiednie działania wychowawcze, które na bieżąco są analizowane i modyfikowane (z uwzględnieniem inicjatyw uczniów) w celu eliminowania zagrożeń i wzmacniania pożądanych zachowań. Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania tego wymagania.

Bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole

Uczniowie czują się bezpiecznie. Partnerzy i rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni wypowiadający się podczas wywiadu uważają, że poziom bezpieczeństwa wśród młodzieży jest dość wysoki: wśród pracowników i dzieci są przestrzegane procedury, również co do bezpieczeństwa przewozów uczniów do domów, jest monitoring budynku, teren jest ogrodzony, a na boisku są zainstalowane bezpieczne urządzenia do zabawy.

Rodzice podczas wywiadu podają ponadto, że na bezpieczeństwo dzieci w szkole wpływa to, że budynek jest odnowiony, docieplony, przechodzi systematyczne badania pod względem bhp, a usterki są naprawiane na bieżąco. Poczuciu bezpieczeństwa sprzyja, że nauczyciele informują dzieci o tym, jak trzeba się zachowywać, organizowane są spotkania z policjantami – dzieci są informowane o zagrożeniach, przeprowadzane są szkolenia pierwszej pomocy. Każdy konflikt między dziećmi rozwiązywany jest na bieżąco i zawsze dyskretnie.

Wszystkie obserwacje zajęć dostarczają informacji o tym, że nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów na lekcjach, również emocjonalne: chwalą, doceniają, wspierają podczas wykonywania zadań, dają polecenia i oceniają bazując na pozytywnych informacjach o uczniu. Organizacja pracy na lekcjach i tworzona na nich atmosfera sprzyja uczeniu się, poprzez np.: jasne precyzowanie zasad pracy w zespołach, stosowanie metod czynnościowych, dobieranie aktywizujących form zajęć (gry, zabawy, nawiązywanie do praktyki), różnicowanie zadań, ocenianie poprawności wykonania zadań na każdym etapie lekcji. Nauczyciele dostosowują język do poziomu uczniów, modelują głos, tłumaczą jasno zadania, robią powtórki z poprzednich zajęć, dysponują materiałami i pomocami do prowadzenia lekcji, wprowadzają ład i porządek.

Wszyscy ankietowani uczniowie (46 z 46) podali, że czują się w szkole (na lekcjach i na przerwach) bezpiecznie, również w dniu badania (23 z 23). Większość ankietowanych uczniów (17 z 23) podało, że nigdy im się nie zdarzyło, by inni uczniowie robili im kawały, dowcipy, które odbierali jako nieprzyjemne. Raz zdarzyło się to 5 z 23 ankietowanych uczniom, a częściej 3 z 23 uczniom. Jeden ankietowany uczeń był zmuszany do kupowania czegoś innym za jego pieniądze lub oddawania innym uczniom jego rzeczy. Prawie wszyscy ankietowani uczniowie (21 z 23) podali, że ani razu nie uczestniczyli w bójce, w której używano niebezpiecznego narzędzia. Jeden raz uczestniczyło w takiej bójce dwoje uczniów spośród 23 ankietowanych. Nieco więcej niż połowa ankietowanych uczniów (13 z 23) podała, że nie zdarzyło się im nigdy, by inni uczniowie obrażali ich, bądź używali wobec nich nieprzyjemnych przezwisk. Jeden raz zdarzyło się to 7 uczniom spośród 23 ankietowanych, a więcej razy 5 spośród 23 uczniów. Jeden uczeń spośród 46 ankietowanych został jeden raz pobity. Troje uczniów spośród 23 stwierdziło, że inni uczniowie celowo wykluczali ich z grupy. Nikomu nie zdarzyło się spośród ankietowanych, by zniszczono mu umyślnie rzecz należącą do niego. Jeden był obrażany za pomocą internetu lub telefonu komórkowego, jednemu ukradziono przedmiot lub pieniądze. Na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych (np. na boisku) czuje się bezpiecznie 7 z 23 ankietowanych uczniów, 16 z 23 podało, że nie czuje się bezpiecznie. Miejscami w szkole, w których niektórzy ankietowani uczniowie (3 z 23) czują się mniej bezpiecznie są: toaleta i szatnia. Podobne zdanie mają udzielający wywiadu pracownicy niepedagogiczni.

Zachowania uczniów

Spośród ankietowanych uczniów zdecydowana większość (42 z 46) podała, że **uczniowie znają zasady właściwego zachowania się w szkole**. Podają przykłady norm i zasad postępowania obowiązujących w szkole, np.: dotyczące zasad poruszania się po budynku, obowiązku uczęszczania na lekcje, punktualności, zachowania czystości. Jako swoje prawa uczniowie podali: prawo udziału w zawodach, konkursach, zawodach szkolnych i międzyszkolnych, zgłaszania swojej kandydatury do samorządu, do proponowania zajęć pozalekcyjnych i do udziału w nich, do prezentowania swoich talentów, do przerw międzylekcyjnych, do korzystania z urządzeń wstawionych do świetlicy i na korytarzu. Obowiązki wg uczniów uczestniczących w wywiadzie to: uczęszczać systematycznie na lekcje, odrabiać zadania domowe, chodzić do szkoły.

Partnerzy szkoły podali podczas wywiadu, że obserwują u uczniów szereg zachowań zgodnych z oczekiwaniami: współpraca, otwartość, aktywność, odpowiedzialność, gotowość niesienia pomocy innym, lokalny patriotyzm. Stwierdzili, iż tylko sporadycznie ma miejsce w szkole brak tolerancji i odrzucenie w stosunku do dzieci biedniejszych i zaniedbanych.

Podczas obserwacji uczniów na przerwach nie zaobserwowano zachowań niewłaściwych.

Diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Dyrektor podał, że w szkole prowadzi się: • obserwację przez wszystkich pracowników szkoły zachowań uczniów w czasie przerw, zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz imprez; • analizę zapisów w dokumentacji szkolnej (uwagi w zeszytach kontaktów, dziennikach lekcyjnych, dzienniku pedagoga, protokołach posiedzeń zespołu wychowawczego; • ankietowanie uczniów i rodziców na temat poczucia bezpieczeństwa, form spędzania czasu wolnego, uzależnień; • analizę frekwencji, ocen zachowania, uwag zgłaszanych przez rodziców i mieszkańców.

Zdaniem prawie wszystkich ankietowanych rodziców (40 z 41) pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli. Twierdzą też, że otrzymują informacje na temat ewentualnych zagrożeń występujących w szkole.

W analizowanej dokumentacji znajdują się informacje o szkoleniach nauczycieli na temat rozpoznawania zagrożeń wśród dzieci i młodzieży (palenie tytoniu, zażywanie narkotyków i spożywanie alkoholu) oraz o sposobach rozpoznawania osób po zażyciu narkotyków i ofiar przemocy rówieśniczej, także na temat umiejętności rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Dyrektor podał, że szkoła podejmuje m.in. następujące działania:

- realizacja programu wychowawczego i programu profilaktyki, w tym: - kształtowanie zachowań wolnych od nałogów (pogadanki, spotkania, warsztaty, konkursy); kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych (udział w uroczystościach w szkole i gminie z udziałem sztandaru, festiwale pieśni patriotycznych, dbanie o symbole narodowe, udział w sesjach rady gminy, spotkania z radnymi, zachęcanie do działalności w Samorządzie Uczniowskim); - ukazywanie pozytywnych wzorców zachowań; - promocja zdrowego stylu życia (lekcje, pogadanki, konkursy, projekt edukacyjny, Dzień Sportu);
- uczestnictwo szkoły w akcjach ogólnopolskich typu: Szkoła bez przemocy, Przyjazna szkoła, Zachowaj trzeźwy umysł, Stawiam na rodzinę;
- proponowanie różnych form spędzania wolnego czasu (zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, dyskoteki, biwaki);
- zachęcanie uczniów do brania udziału w akcjach charytatywnych (WOŚP, Góra grosza, Wigilia dla seniorów) i różnego rodzaju zbiórkach (makulatury, puszek, baterii, płyt);
- organizowanie warsztatów, spektakli i zajęć profilaktycznych dla uczniów i rodziców, np.: „Jestem kibicem, nie kibolem”, „Szkoła dla rodziców”, „Wywiadówka profilaktyczna”, „Jak muzyka wpływa na nasze emocje”, „Muzyczna wieś”;
- nauka udzielania pierwszej pomocy;
- spotkania z policjantami, kuratorem sądowym w celu przeszkolenia nauczycieli w zakresie procedury „Niebieska karta” oraz inne, np.: „Bezpieczna droga do szkoły”.

Dyrektor podał ponadto, że w szkole rzadko występują sytuacje i zjawiska zagrażające bezpieczeństwu uczniów. Jeśli jednak zostaną zdiagnozowane, szybko się na nie reaguje w zależności od rodzaju uchybienia, m. in. w następujący sposób:

- przeprowadzanie rozmów dyscyplinujących z wychowawcą klasy, pedagogiem bądź dyrektorem szkoły;
- wezwanie rodziców do szkoły na posiedzenie zespołu wychowawczego, w czasie którego omawiane jest zachowanie ucznia, zawierany jest kontrakt z nim i rodzicami, ustalane są zasady postępowania oraz konsekwencje w przypadku ich złamania;
- podejmowanie działań według obowiązujących w szkole procedur postępowania w przypadkach trudnych wychowawczo: skierowanie sprawy do sądu rodzinnego, stały kontakt z kuratorem sądowym, policją, objęcie ucznia zajęciami socjoterapeutycznymi: Elementarz 7 kroków, ART, Ja i TY prowadzonych przez specjalistów przy współudziale Centrum Animacji Młodzieży, kierowanie uczniów i ich rodziców do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub Centrum Pomocy Rodzinie w celu udzielenia fachowej pomocy;
- wzmocnienie dyżurów nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły w miejscach, gdzie uczniowie najczęściej licznie przebywają;
- lekcje wychowawcze poświęcone tematyce bezpieczeństwa, modyfikowanie systemu monitoringu wizyjnego poprzez umieszczanie kamer w miejscach szczególnych zagrożeń, apele robocze jako szybka reakcja

na zagrożenia.

Ponadto, w szkole powołano koordynatora ds. bezpieczeństwa, którego zadaniem jest koordynowanie działaniami wszystkich podmiotów powołanych do tego celu, a także ocena stanu bezpieczeństwa w szkole, pomoc nauczycielom i wychowawcom w nawiązywaniu współpracy z instytucjami powołanymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży.

Rodzice podczas wywiadu i prawie wszyscy ankietowani rodzice (40 z 41) stwierdzili, że ich zdaniem dzieci nie są narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych dzieci, gdyż nadzór nauczycieli zapewnia bezpieczeństwo, a pożądane zachowania dzieci są wzmacniane poprzez pochwały w osobistym kontakcie z nauczycielem i w „Zeszytach kontaktu z rodzicami”, na forum szkoły, także poprzez pokazanie pozytywnych skutków zachowań. Podczas obserwacji placówki nie zauważono żadnych zachowań agresywnych uczniów. Pracownicy niepedagogiczni wypowiadających się podczas wywiadu, podają, że są włączani do pomocy przy organizacji imprez, rozmawiają z uczniami o tym, jak należy się zachować w danej sytuacji, wyciszają.

W dokumentacji szkoły znajduje się m.in.: Program profilaktyki na lata 2010 – 2015, dokumentacja ze szkolenia na temat profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem zażywania narkotyków i dopalaczy itp.

Analiza działań wychowawczych

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Według dyrektora i nauczycieli wypowiadających się podczas wywiadu działania podejmowane w celu eliminowania zagrożeń analizowane są: przez wychowawców klas indywidualnie bądź zespołowo na posiedzeniach zespołów wychowawczych, wspólnie z uczniami na lekcjach wychowawczych oraz z rodzicami na zebraniach klasowych, przez wychowawcę lub zainteresowanych nauczycieli wspólnie z pedagogiem, przez wszystkich nauczycieli wraz z dyrektorem na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, na zebraniach Rady Rodziców, w trudniejszych przypadkach na spotkaniach z przedstawicielami instytucji (policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej). Podejmowane działania poddawane są ewaluacji. W jej wyniku wskazywane są mocne i słabe strony, a następnie formułowane zalecenia do dalszej pracy. Ważnym sposobem analizy efektywności podjętych działań jest obserwacja zachowań uczniów w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, takich jak np.: imprezy, zawody sportowe, przerwy międzylekcyjne, wycieczki, dyskoteki, stosunek do nauczycieli i innych osób, próbny alarm ewakuacyjny oraz ocena, czy te zachowania spełniają oczekiwania.

Modyfikowanie działań wychowawczych

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Zdaniem dyrektora i nauczycieli oraz partnerów szkoły wypowiadających się podczas wywiadu placówka podejmuje nowe działania i modyfikuje już istniejące. Wśród nowych działań należy wymienić przede wszystkim:

- zorganizowanie trzech rodzajów zajęć terapeutycznych: - Ja i Ty (zajęcia socjoterapeutyczne dla klasy 5); - Elementarz 7 kroków (program ukierunkowany na profilaktykę uzależnień nikotynowych i alkoholowych); - ART – Trening Zastępowania Agresji;
- opracowanie programu poprawy frekwencji;
- wprowadzenie apeli roboczych w razie potrzeby (omówienie złego zachowania, udzielenie pochwał);
- wprowadzenie tablicy „Nasze sukcesy”.

Wśród zmodyfikowanych działań należy wymienić:

- wprowadzenie nowej formy zebrań z rodzicami: w klasach młodszych – przedstawienia, gry, zabawy; w starszych klasach - indywidualne spotkania w składzie: dziecko, rodzic, pedagog, wybrani nauczyciele;
- zmodyfikowanie punktowego systemu oceniania zachowania;
- wprowadzenie nowych działań do kalendarza imprez, np.: Festiwalu Talentów;
- wzmocnienie dyżurów nauczycieli;
- zmodyfikowanie monitoringu wizyjnego.

Wpływ uczniów na modyfikacje działań wychowawczych realizowanych w szkole

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Dyrektor, nauczyciele i uczniowie uczestniczący w wywiadzie deklarują, że niektóre propozycje zmian w działaniach wychowawczych zgłaszali uczniowie. Większość z tych propozycji została uwzględniona, np.:

- modyfikacja punktowego systemu oceniania zachowania;
- organizacja dyskotek zgodnie z potrzebami uczniów;

- zmiana w kalendarzu imprez szkolnych;
- wprowadzenie do form nagród w konkursach dla klas i uczniów nieodpytywanie uczniów przez określoną liczbę lekcji;
- wprowadzenie zwyczaju "Szczęśliwego numerka";
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów (siatkówka, tenis stołowy, koła zainteresowań i przedmiotowe);
- organizacja szkolnych zawodów sportowych zgodnie z potrzebami uczniów (uczniowie proponują różnego rodzaju zawody sportowe w dogodnych dla nich terminach);
- urządzenie kąpek rekreacyjnych dla uczniów młodszych i starszych na korytarzach szkolnych, w bibliotece i w świetlicy (kanapy, ławki, stoliki, dywaniki).

Spośród ankietowanych nauczycieli prawie wszyscy (8 z 9) uważają, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów.

Zachowanie uczniów w szkole i poza jej terenem

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Nauczyciele podali podczas wywiadu, że uważają za osiągnięcie szkoły, iż w ostatnim czasie jest znaczna poprawa zachowań uczniów. Aktualnie standardem jest, że uczniowie: prezentują zachowania zgodne z obowiązującymi w szkole regulaminami, przestrzegają zasad obowiązujących podczas przerw i w trakcie dojazdów; stosują formy grzecznościowe, w kulturalny sposób zachowują się w miejscach publicznych; szanują symbole narodowe, godnie reprezentują szkołę na zawodach, konkursach; dbają o mienie szkolne, o ład i porządek w szkole; przestrzegają prawie wszyscy zasad schludnego wyglądu, ubioru odpowiedniego do okoliczności i zasad higieny osobistej; pomagają sobie nawzajem. Zdaniem nauczycieli sporadycznie zdarza się: bieganie po korytarzach, popychanie, obrażanie, zbyt głośne zachowanie, przeszkadzanie podczas lekcji, stosowanie wulgaryzmów. Podczas obserwacji uczniów na terenie placówki na lekcjach i poza lekcjami nie odnotowano zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych. Uczniowie zachowują się spontanicznie, ale poprawnie.

Pracownicy niepedagogiczni oczekują od uczniów zdyscyplinowania, kultury, szacunku, uczciwości, odpowiedniego odzywania się do siebie, posłuszeństwa, punktualności, koleżeńskości, utrzymania porządku, pomocy, grzeczności, uprzejmości. Podoba się im w zachowaniu uczniów to, że zachowują się zgodnie z oczekiwaniami, a poza tym pomagają sobie w problemach, są uczynni, dbają o dobro szkoły (o kwiaty, kanapy) i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Czasami zdarza się bieganie po korytarzu, niewłaściwe zachowania w toalecie i dotyczy to grupy 2-3 osób.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

W szkole funkcjonują stale zespoły zadaniowe powoływane w celu prawidłowej organizacji działalności dydaktycznej, wychowawczo-opiekuńczej oraz zarządzania szkołą. Wszyscy nauczyciele biorą udział w pracy zespołów. Planują pracę wykorzystując analizę efektów swojej pracy i doskonalą się w tym zakresie. Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania tego wymagania.

Praca nauczycieli w zespołach

Nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów, co wynika z wypowiedzi dyrektora i wszystkich (9 z 9) ankietowanych nauczycieli. Nauczyciele deklarują, że są w wysokim stopniu zaangażowani w pracę zespołów: programowego (6 wskazań z 9), metodycznego (5 z 9), wychowawczego i profilaktycznego (7 z 9), ds. zarządzania szkołą (3 z 9), szkoleniowego (6 z 9), ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli (6 z 9), ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (5 z 9), ds. ewaluacji wewnętrznej (7 z 9), ds. bieżących zadań (7 z 9), ds. poprawy frekwencji (6 z 9), ds. dofinansowania (4 z 9), ds. opracowania procedur w sytuacjach zagrożeń (4 z 9), ds. współpracy z rodzicami (6 z 9), ds. organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (6 z 9) i inne.

Analizowanie pracy zespołowej

Zespoły analizują efekty swojej pracy. Dyrektor i większość ankietowanych nauczycieli (8 z 9) deklarują, że zespoły, w których uczestniczą dokonują regularnie ewaluacji swojej pracy, a według jednego spośród ankietowanych nauczycieli oceny i refleksje dotyczące efektów pracy pojawiają się spontanicznie w sytuacjach błędów i trudności. Nauczyciele podczas wywiadu opisują sposoby analizy efektów współpracy, np.: rozmawiają o efektach pracy zespołu na spotkaniach, dokonują autorefleksji, diagnozują przyczyny niepowodzeń i wyciągają wnioski do dalszej pracy, sporządzają sprawozdania i raporty przedstawiane na radach pedagogicznych z uwzględnieniem słabych i mocnych stron (zespół wychowawczy analizuje efekty swojej pracy poprzez diagnozy sytuacji wychowawczo - opiekuńczej w szkole, zespoły przedmiotowe poprzez analizę wyników osiągnięć edukacyjnych uczniów, pozostałe zespoły poprzez analizę osiągniętych efektów). Praca zespołów analizowana jest dwa razy w roku podczas posiedzeń rad pedagogicznych.

Planowanie pracy zespołów

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów. Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (9) twierdzą, że planowanie działań przeprowadzane jest wspólnie z innymi nauczycielami, także wszyscy uważają, że opiera się ono na analizie efektów pracy zespołów. Podają przykłady planowania pracy zespołów opartego na analizie efektów pracy zespołów zadaniowych, np.:

- Z ewaluacji wewnętrznej wynika, że nie wszyscy nauczyciele pracujący w zespołach są równomiernie obciążeni pracą. Sformułowano w związku z tym zalecenie, by tak rozdzielać zadania między członków zespołów, by byli oni równomiernie obciążeni pracą, a w systemie motywacyjnym wprowadzić uregulowania uzależniające wysokość premii od zaangażowania w pracę zespołu.
- Innym wnioskiem z analizy pracy zespołów było, że jest potrzeba doskonalenia nauczycieli w zakresie współpracy. W związku z tym zaplanowano szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej na ten temat.

Zespołowe rozwiązywanie problemów

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy. Zdaniem dyrektora problemy w szkole najczęściej rozwiązywane są zespołowo. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 9) stwierdzili, że często w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole, korzystają z pomocy innych nauczycieli. Jednak na pytanie o to, czy zespoły pomagają im w rozwiązywaniu pojawiających się w pracy problemów 6 z 9 respondentów udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak”, a 3 z 9 „zdecydowanie nie”. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie podali przykłady odwoływania się do pracy zespołów:

- W przypadku problemów wychowawczych zwracają się o pomoc do wychowawcy lub pedagoga szkolnego,

zespołu wychowawczego lub zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Problemy dot. doskonalenia zawodowego są omawiane z liderem Wewnętrzny Szkolnego Doskonalenia Nauczycieli.
- Wychowawca korzysta z pomocy zespołów przedmiotowych podczas rozwiązywania problemów dydaktycznych w swojej klasie, zaprasza członków zespołów na zebrania i konsultacje z rodzicami.
- W przypadku trudności z organizacją imprez (np. ze scenografią, podkładem muzycznym, scenariuszem) proszą o pomoc nauczyciela odpowiedniego przedmiotu.

Doskonalenie metod i form współpracy

Z wypowiedzi dyrektora i wszystkich ankietowanych nauczycieli (9 z 9) oraz z analizy dokumentacji wynika, że **nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy**. W ostatnich dwóch latach w szkole przeprowadzono kilka szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących metod i form współpracy/pracy zespołowej. Przykładami takich szkoleń są: „Rozumieć emocje - trening kontroli gniewu i złości”, „Tworzenie i wdrażanie systemu jakości pracy szkoły - jak podnieść efekty kształcenia?” i inne. Uczestnictwo w szkoleniach wszyscy respondenci ocenili jako przydatne w praktyce. W trakcie tych szkoleń zapoznano zespół wychowawczy i pracowników niepedagogicznych, jak podejmować wspólne działania, jak kontrolować gniew i złość w kontaktach ze sobą, jak pracować zespołowo w celu podniesienia efektów kształcenia.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

W szkole sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny, w ramach którego prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna z udziałem zespołów nauczycieli. W pracę tych zespołów angażują się wszyscy nauczyciele. Wyniki z prowadzonego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Wnioski płynące z tego nadzoru są w pełni uwzględniane przy wprowadzaniu prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły. Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania tego wymagania.

Angażowanie nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej

Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 9) podali, że **wszyscy nauczyciele są zaangażowani w przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej** i wszyscy zostali przeszkoleni w tym zakresie. Stwierdzili, że dyrektor powołuje zespoły ds. ewaluacji, które opracowują plan i harmonogram ewaluacji wewnętrznej w danym obszarze i w danym wymaganiu. Wcześniej na początku roku szkolnego nauczyciele sami zgłaszają się do pracy w zespołach. Większość z nich wypowiadając się w ankiecie (8 z 9) twierdzi, że uważa ewaluację za niezbędną i że wykonuje ją dla poprawienia jakości własnej pracy, angażując się w wysokim stopniu na wszystkich etapach przeprowadzania ewaluacji.

Według dyrektora nauczyciele deklarują sami, w którym obszarze będą dokonywać ewaluacji zgodnie ze swoim doświadczeniem zawodowym i obowiązkami, które wykonują w szkole. Zespoły określają cele i przedmiot badania, planują metody badawcze, opracowują narzędzia, określają grupy badawcze i termin przeprowadzenia badania. Następnie przeprowadzają badanie, zbierają wyniki, analizują je i interpretują. Określają mocne i słabe strony, formułują zalecenia do dalszej pracy. Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzana jest dwa razy w roku szkolnym: częściowa po pierwszym semestrze i końcowa w maju każdego roku. Ewaluacja końcowa przeprowadzana jest w celu określenia stopnia realizacji zaleceń sformułowanych w trakcie ewaluacji częściowej. Zespoły dwa razy w roku przedstawiają raporty radzie pedagogicznej, która poddaje je analizie i zatwierdzeniu.

Wykorzystywanie wyników wewnętrznego nadzoru do planowania pracy szkoły

Na podstawie deklaracji dyrektora i analizy dokumentacji szkolnej **wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wprowadzane do planu pracy szkoły**. W wyniku sprawowanego nadzoru dyrektor opracowuje raport, który prezentuje Radzie Pedagogicznej dwa razy w roku. Wnioski zatwierdzane są przez Radę, a następnie wprowadzane do planu pracy na kolejny rok szkolny przez zespoły powołane do tego celu.

Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu podali przykłady uwzględnienia wniosków płynących z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego podczas tworzenia planu pracy szkoły, w planach pracy zespołów przedmiotowych, planach pracy wychowawców klas, np.:

- W celu poprawy frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych powołano zespół do opracowania programu poprawy frekwencji.
- W celu poprawy wyników nauczania powstał zespół do opracowania planu poprawy jakości kształcenia, opracowano harmonogram działań.

Z porównania podsumowania ewaluacji wewnętrznej i planu pracy szkoły wynika ponadto, że na przykład wnioski z ewaluacji wewnętrznej dotyczące potrzeby modyfikowania planów dydaktycznych i programów nauczania wobec uczniów uzyskujących słabe wyniki w nauce zostały doprecyzowane w planie pracy szkoły jako modyfikacja szkolnego i przedmiotowych systemów oceniania. Ujęte są też w planie rocznym szkoły jako ogólne zapisy - uregulowane rozporządzeniem MEN - dotyczące indywidualizowania pracy z uczniami mającymi indywidualne potrzeby edukacyjne.

Prorozwojowe zmiany w funkcjonowaniu szkoły wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego

Dyrektor i ankietowani nauczyciele stwierdzili, że **wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego są podstawą dla wprowadzanych prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły**. Do najważniejszych zmian wprowadzonych w funkcjonowaniu szkoły na podstawie wniosków z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego dyrektor i nauczyciele uczestniczący w wywiadzie zaliczyli m.in.:

- Zwiększono liczbę prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem zalecanych warunków realizacji nowej podstawy programowej, dzięki czemu stały się one atrakcyjniejsze dla uczniów oraz pobudziły ich aktywność.
- Zintensyfikowano działania mające na celu podniesienie wyników nauczania. W roku szk. 2011/12 uczniowie klas I-III uczestniczyli w programie „Indywidualizacja procesu nauczania w szkołach Gminy Goleniów” dofinansowanego ze środków UE. Uczestniczyli w zajęciach wyrównujących szanse edukacyjne oraz zajęciach socjoterapeutycznych. Dzięki temu znacząco poprawiły się wyniki klasyfikacji uczniów.
- Na podstawie zrealizowanego wniosku o zmodyfikowaniu przedmiotowego systemu oceniania uczniowie są bardziej obiektywnie oceniani, mają świadomość sprawiedliwego wystawiania ocen przez nauczycieli i czują się docenieni.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Warunki lokalowe szkoły i wyposażenie w pomoce dydaktyczne są bardzo dobre, wystarczające do realizacji przyjętych programów nauczania. Szkoła posiada plan wzbogacania wyposażenia dydaktycznego i warunków lokalowych. Na podstawie tego planu systematycznie prowadzone są modernizacje bazy lokalowej oraz wzbogacane jest wyposażenie dydaktyczne, m.in. za pozyskiwane z różnych źródeł fundusze. Przytoczone poniżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia niniejszego wymagania.

Warunki lokalowe szkoły oraz jej wyposażenie dydaktyczne

W opinii dyrektora, wszystkich ankietowanych nauczycieli i większości rodziców (34 z 41) oraz wypowiadających się podczas wywiadu nauczycieli, rodziców i partnerów, także na podstawie obserwacji placówki **warunki lokalowe szkoły i wyposażenie są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania**. Potwierdza to obserwacja placówki. Udzielający wywiadu rodzice twierdzą, że „klasy są wyposażone na bardzo wysokim poziomie”. Nauczyciele, partnerzy i rodzice podkreślają, że dzięki pozyskanym funduszom unijnym na realizację projektu „Rozwinąć skrzydła” szkoła zakupiła pomoce dydaktyczne na ok. 150 tys. zł (sprzęt komputerowy, sprzęt sportowy, RTV, tablice multimedialne, literaturę, zeszyty ćwiczeń, filmy i programy multimedialne, pomoce do przyrody, techniki itp.)

Rodzice i nauczyciele podczas wywiadu oraz 3 z 41 ankietowanych rodziców mówią o nielicznych brakach placówki w zakresie warunków lokalowych. Braki te dotyczą przede wszystkim nawierzchni boiska szkolnego. Przede wszystkim, jednak wszyscy respondenci podają szereg szczegółów świadczących o bardzo dobrych

warunkach lokalowych szkoły. Do mocnych stron, według nauczycieli, rodziców i partnerów, należą między innymi:

- wystarczająca ilość sal lekcyjnych - umożliwiająca pracę w systemie jednozmianowym;
- pracownie komputerowe;
- nowoczesna pracownia do zajęć technicznych;
- sala do nauczania języków obcych;
- sale lekcyjne dla klas I-III z kąciakiem do zabawy;
- sala nauczania indywidualnego;
- przestronna sala gimnastyczna z balkonem;
- zielony ogródek i plac zabaw;
- szatnia z indywidualnymi szafkami;
- bogato wyposażona biblioteka z dostępem do sieci bezprzewodowej (Wi-Fi);
- świetlica szkolna wyposażona w liczne gry i zabawy (konsola X-Box z kontrolerem ruchu Kinect);

Szkoła, jak podają respondenci i potwierdza obserwacja, przystosowana jest do potrzeb dzieci niepełnosprawnych (dostosowana toaleta, podjazdy, schodolaz). W bieżącym roku szkolnym ocieplono szkołę i wykonano nową elewację budynku.

Rodzice i partnerzy podkreślają dodatkowo, a potwierdza to obserwacja placówki, bardzo dobre wyposażenie korytarzy, na których znajdują się klocki dla młodszych dzieci (wewnętrzny plac zabaw wyposażony w klocki, czyli materace do zabaw ruchowych dla młodszych dzieci.), kanapy dla starszych i kąciaki domowe stwarzające przyjemny nastrój oraz dekoracje z okazji różnych świąt i pór roku.

Planowanie poprawy warunków lokalowych i wyposażenia szkoły oraz podejmowanie działań w tym zakresie

Z wypowiedzi dyrektora i analizy dokumentów wynika, że **w szkole istnieje plan utrzymania i polepszenia warunków lokalowych i wyposażenia szkoły**. Plan ten dotyczy np.:

- przygotowania wewnętrznego i zewnętrznego placu zabaw dla najmłodszych uczniów w ramach programu „Radosna szkoła”;
- przygotowania sali do rekreacji i zabawy dla najmłodszych;
- adaptacji szatni szkolnej na pracownię techniki zgodnie z zalecanymi warunkami realizacji podstawy programowej;
- termomodernizacji i wykonania nowej elewacji szkoły;
- modernizacji sali komputerowej zgodnie z zalecanymi warunkami realizacji podstawy programowej.

Z analizy dokumentu „Plan utrzymania i polepszenia warunków lokalowych ZSP w Mostach im. Lotników Polskich na lata 2009-2014” wynika, że zawiera on ponadto m.in. kolejne zapisy, np.: dotyczące planu bieżącego odnawiania pomieszczeń szkolnych, uzupełniania sprzętu sportowego, remontów, sukcesywnej wymiany mebli w salach lekcyjnych, adaptacji sali na pracownię biologiczną, modernizacji sali j. angielskiego, boiska - zmiana nawierzchni, budowa bieżni tartanowej, zainstalowania monitoringu wizyjnego, stworzenia placu zabaw, podnoszenia estetyki sal lekcyjnych, korytarzy, otoczenia szkoły. Plan dotyczy działań prowadzonych w poszczególnych latach. Większość z nich została już zrealizowana.

Dyrektor, partnerzy i rodzice podali podczas wywiadów, że w ciągu ostatnich dwóch lat **podejmowano działania zmierzające do wzbogacenia warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego**. Podali także, że szkoła wspomagana jest przez samorząd, rodziców i partnerów we wzbogacaniu warunków lokalowych i pomocy naukowych. Partnerzy i rodzice podczas wywiadu podali, że dostrzegają liczne działania szkoły zmierzające do wzbogacenia wyposażenia i zasobów lokalowych szkoły podejmowane w szkole we współpracy z samorządem.

Podają przykłady efektów współpracy na tym polu:

- z samorządem lokalnym: zapewnione środki na zakup wyposażenia, pomocy dydaktycznych oraz wykonywanie bieżących remontów; odpowiadanie na bieżące potrzeby szkoły; wykonywanie remontów typu: wymiana posadzek w salach lekcyjnych i korytarzach, termomodernizacja obiektu.
- z rodzicami: włączanie się w drobne remonty, prace porządkowe i inne, np. malowanie klas, ogrodzenia, porządkowanie terenu wokół szkoły, zakup lub szycie firanek/zastłon, wykonywanie mebli - darowanie na rzecz szkoły książek, kanap oraz innego sprzętu, zakup szafek ubraniowych dla uczniów oraz podręczników do biblioteki w celu wypożyczenia ich uczniom w trudnej sytuacji materialnej, także aparatu cyfrowego, fundowanie nagród dla uczniów i klas za udział w konkursach.
- z partnerami: podarowanie mebli do klas i na korytarz przez firmę „Swedood” z Goleniowa, podarowanie czasopism i zestawu encyklopedii przez fundację ekologiczną; podarowanie gablot stojących i wiszących, tablic ekspozycyjnych na wyposażenie szkoły oraz materiałów drewnianych i dekoracyjnych do pracowni technicznej przez firmę „Drewpol” z Osiny, coroczne darowanie szkole choinek i sadzonek roślin przez szkołę leśną w Danowie i leśnictwo w Mostach.

Partnerzy i rodzice wypowiadający się podczas wywiadu podali, że zgodnie z ich wiedzą w szkole planuje się

utrzymanie i dalsze poprawianie warunków lokalowych i wyposażenia. Dotyczy to np.: zmiany nawierzchni boiska na tartanową, zwiększania ilości tablic interaktywnych i przystąpienia do cyfryzacji szkoły.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Podczas pobytu w szkole uczniowie mają pełne poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, co znajduje odzwierciedlenie w prezentowanych przez nich pozytywnych zachowaniach nie tylko w szkole, ale i poza nią.
2. Systematycznie wzbogacana oferta edukacyjna szkoły, np.: organizowanie szerokiej gamy zajęć pozalekcyjnych, stosowanie zróżnicowanych metod wspierania i motywacji uczniów do dalszej pracy oraz realizacja projektów unijnych („Rozwinąć skrzydła”, „Indywidualizacja w procesie nauczania w szkołach Gminy Goleniów”) przyczynia się do ciągłego zwiększania szans edukacyjnych każdego ucznia.
3. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskiwania lepszych wyników przez uczniów, a uczniowie i ich rodzice mają poczucie, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów.
4. Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych oraz w licznych działaniach pozalekcyjnych i są aktywni w podejmowaniu inicjatyw na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, co sprzyja przejmowaniu przez dzieci odpowiedzialności za własny rozwój.
6. Nauczyciele przejawiają duże zaangażowanie w różnorodne działania szkoły i mają dużą świadomość potrzeby przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej, jako czynnika przyczyniającego się do poprawy jakości ich pracy i wpływającego na zmiany prorozwojowe w funkcjonowaniu szkoły.
7. Warunki lokalowe szkoły oraz jej wyposażenie dydaktyczne sprzyjają realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkole podstawowej.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Krzysztof Borys
- Barbara Mańczak

Kurator Oświaty:

.....